

D'ençà de la seva fundació en temps de l'emperador August, Barcelona ha anat surant dins l'univers urbà de l'Europa occidental. A partir del privilegi fundacional del municipi el 1249, la ciutat va esdevenir un agent polític de gran relleu dins Catalunya i tota la Corona d'Aragó i, després, en menor mesura, dins la vastíssima Monarquia Hispànica. La imatge gairebé republicana que oferia Barcelona als segles xv, xvi i xvii, basada en una relació especial amb la monarquia i amb les institucions de govern catalanes emanades de les Corts, no superà el tràngol de 1714. No obstant això, la Nova Planta mantingué tant la unitat i la singularitat de Catalunya dins d'Espanya com la primacia de Barcelona dins el Principat, fins que la Constitució de 1812 féu un pas més en el procés d'apropiació de les entitats territorials històriques per l'Estat, amb una dràstica remodelació i minva de totes les institucions locals.

L'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona ha considerat que la conjuntura actual fa molt oportú de reflexionar a l'entorn de les relacions entre les entitats polítiques que han incidit en la ciutat abans de la Revolució Liberal.

L'eix que ordena les sessions de treball està constituït per una seqüència cronològica de nou ponències relatives a l'encaix del municipi de Barcelona dins la trama canviant dels poders amb competències sobre la ciutat.

Les quinze comunicacions presentades ofereixen incursions en diferents facetes de la vida política, que sovint complementen les ponències, tot palesant una preferència dels investigadors actuals pels temps compresos entre l'eclosió del municipi a cavall dels segles xiii i xiv i la Guerra de Successió de començament del xviii.

La conferència inaugural proposa una síntesi preliminar sobre la dinàmica política urbana des del punt de vista de la implantació física dels poders eminents en edificis amb una forta càrrega simbòlica, molts dels quals enriqueixen encara el paisatge de Barcelona.

DL: B.20164-2015

LLOC DE CELEBRACIÓ

Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona

Sala d'Actes Agustí Duran i Sanpere
Carrer de Santa Llúcia, 1
08002 Barcelona

INFORMACIÓ I RESERVES

Tel.: 93 256 22 55
shb@bcn.cat

INSCRIPCIÓ

Termini:

del 28 de setembre al 13 de novembre de 2015.
Cal fer la reserva de plaça per correu electrònic, tot aportant el nom, adreça, telèfon de contacte i adreça electrònica.

D'acord amb la llei 15/1999 de protecció de dades de caràcter personal, les vostres dades personals formen part d'un fitxer automatitzat. Aquest fitxer compleix amb les mesures i nivells de seguretat exigits per la llei.

MODALITATS

General: 54 €

Estudiants, aturats* i jubilats*: 27 €

Personal de les institucions organitzadores**

Places limitades

* Amb la presentació de l'acreditació corresponent

** Subjecte a la disponibilitat de places

PAGAMENT

Per ingrés bancari a "la Caixa",
c/c ES37 2100-3236-89-2200098427,
codi XIV Congrés

FORMALITZACIÓ

Cal fer arribar el comprovant de l'ingrés a la Secretaria de les Jornades per correu postal (carrer de Santa Llúcia, 1, 08002 Barcelona) o per correu electrònic a shb@bcn.cat

COMITÈ CIENTÍFIC

Ramon Grau i Fernández, coordinador
Joaquim Borràs
Gerard Preminger
Joan Roca i Albert
Xavier Tarraubella i Mirabet

bcn.cat/
arxiu/historic
facebook.com/bcnarxiuunicipal
twitter.com/bcncultura

Ajuntament de
Barcelona

ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT
DE BARCELONA

SEMINARI
D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

Ciutat, monarquia i formacions estatals, 1249-1812

XIV CONGRÉS D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

25, 26 i 27
de novembre de 2015

Portada. La reina Maria presidint el lliurament dels Començaments de Jaume Marquilles als consellers de Barcelona el 1448. Miniatura del mateix manuscrit, AHCB

25.11.15

08.30 h	Lliurament de documentació	
09.00 h	Inauguració del Congrés	09.30 h
09.30 h	SESSIÓ I CONFERÈNCIA INAUGURAL Les seus dels poders eminents a Barcelona, segles XIII-XVIII Eduard Riu-Barrera, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya	
10.30 h	Descans	10.45 h
11.00 h	PONÈNCIA 1 Models de memòria i d'ordenament social a la Barcelona del segle XIII Stefano Maria Cingolani, historiador	11.15 h
		11.45 h
12.00 h	TAULA DE COMUNICACIONS L'esportazione del modello municipale barcellonese: la città di Cagliari. Simona Serci Barcelona com a referent polític per les ciutats catalanes: els jurats de Girona, 1340-1440. Albert Reixach Sala L'Ajuntament de Barcelona i la projecció de l'historicisme a la <i>Gasetta Municipal de Barcelona, 1914-1929</i> . Antoni Maria Jordà Fernández	12.45 h
13.30 h	Debat	
16.00 h	SESSIÓ II PONÈNCIA 2 Las relaciones fiscales entre la monarquía y las ciudades catalanas. De la coronación al jubileo de Pedro el Ceremonioso, 1336-1386 Manuel Sánchez Martínez, Institució Milà i Fontanals, CSIC	16.00 h
17.00 h	Descans	17.00 h
17.20 h	PONÈNCIA 3 La contribució del Consell de Barcelona a les demandes de la Corona, 1386-1516. La gènesi d'una identitat republicana Pere Verdés Pijuan, Institució Milà i Fontanals, CSIC	17.20 h
		18.10 h
18.20 h	TAULA DE COMUNICACIONS La mort de Martí l'Humà a la llum del llibre de Clavaria de la Ciutat de Barcelona del 1410. Patricia Santacruz Barcelona i Ferran I: la coronació de Saragossa. Laura Miquel Milian L'escrivà de la ciutat Bernat d'Esplugues, ambaixador del Magnànum, 1420? Xavier Espluga	19.10 h

26.11.15

	SESSIÓ III TAULA DE COMUNICACIONS El pols dels monarques contra l'oligarquia barcelonina. Eduard Juncosa Bonet Monarquia, municipi i proveïment a Barcelona sota els Trastàmara, 1412-1516. Pol Serrahima i Balias Res Publica Coronada, la representació del poder a la capella de Sant Jordi. Anna Muntada	09.30 h
		10.30 h
	Debat	11.00 h
	Descans	
	PONÈNCIA 4 La ciutat de Barcelona en el govern de Catalunya, 1563-1602 Miquel Pérez Latre, Arxiu Nacional de Catalunya	11.30 h
	TAULA DE COMUNICACIONS Unes notes sobre la senyoria i el municipi a Flix i la Palma, baronia de Barcelona (segles XIV-XVIII). Josep Serrano Daura Experiències fiscalitzadores al Consell de Cent i a la Diputació del General. Una visió comparada. Ricard Torra i Prat Representación institucional y negociación ritual en la Barcelona de los Áustrias. Las exequias de Felipe II. Alfredo Chamorro Esteban	12.30 h
		13.30 h
	SESSIÓ IV PONÈNCIA 5 Plets, justícia i poder a la Barcelona moderna Josep Capdeferro Pla, Universitat Pompeu Fabra	14.00 h
	Descans	
	TAULA DE COMUNICACIONS L'augment del Consell de Cent: els homes que van esperar la revolució de 1640. Núria Florensa Soler	
	PONÈNCIA 6 El republicanisme barceloní a l'època moderna Xavier Torres Sans, Universitat de Girona	
	Debat	

27.11.15

	SESSIÓ V PONÈNCIA 7 Quan la unió fa la força. El Braç Militar, el Consell de Cent i la defensa de Barcelona, 1684-1714 Eduard Martí Fraga, Universitat Internacional de Catalunya	
	Descans	
	TAULA DE COMUNICACIONS Nació, Pàtria, Província i Terra. El vocabulari polític en el Dietari del Consell Barceloní durant la Guerra de Successió. Cristian Palomo Reina	
	PONÈNCIA 8 Barcelona i el model econòmic de l'absolutisme borbònic, 1715-1796: un tret per la culata Josep Maria Delgado Ribas, Universitat Pompeu Fabra	
	PONÈNCIA 9 Administrar, defensar i reivindicar. Els recursos al rei de l'Ajuntament de Barcelona, 1714-1788 Marina López Guallar, historiadora	
	Debat	
	Cloenda	